

TESTAREA NAȚIONALĂ - 2007
Proba scrisă de limba și literatura română

Varianta 83

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

Partea I (48 de puncte)

Citește cu atenție textul dat. Scrie, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre cerințele de mai jos.

Cele ce vreau să povestesc s-au petrecut de asemenea într-un mic oraș, un oraș cu străzi prost pietruite și cu mulți pomi, unde fiecare știe totul despre celălalt, într-atât sunt de puțini și de plictisiți oamenii acolo.

Un om din cale afară de ciudat locuia în orașul acesta; omul acesta era nu prea înalt, cam gros și schiopăta de-a binelea de un picior, avea niște ochi foarte strălucitori și un surâs din cele mai plăcute din câte mi-a fost dat să văd.

Până aici, nu-i așa, nimic ciudat. Dar omul nostru, cu toate că arăta ca toți oamenii, părea că ține cu tot dinadinsul să se deosebească prin purtarea lui de ei. Așa, de-o pildă, el avea o casă mare de piatră, cu nenumărate ferești înguste și boltite pe care însă nu le deschidea niciodată; în jurul casei era o imensă grădină unde nu cred să fi lipsit vreun soi de plantă, cea mai mare parte a vieții sale omul cel ciudat și-o petrecea acolo, îngrijind cu o neistovită dragoste fiece firisor de iarbă și totuși nimeni nu văzuse pe dinăuntru acest mic paradis, adică vom vedea numaidecât că aproape nimeni.

Când mergea pe stradă, el avea totdeauna o carte în mână, din care citea mergând și se lovea mereu de oameni, de felinare și de case, iar dacă îi vorbeai, după ce te privea o clipă batjocoritor, făcea un „Hm”, care părea că vine din burta lui rotunjită și pleca schiopătând mai departe, și totuși nu era rău, nu, Doamne ferește! Dimpotrivă, marea lui avere (căci era foarte avut) și-o cheltuia pentru un singur lucru, ca să facă bucurie copiilor. Nu-și poate cineva închipui ce dragi îi erau. Ținea să fie prieten cu fiecare, la început se adresa copilului cam în felul acesta: „Toto, ia vino la moșul, să fim prieteni”. Și, ciudat, copiii n-aveau frică de el, i se repezeau deodată în brațe, oricât ar fi fost de mici și sperioși. Din pricină că nu vorbea decât cu copiii și din pricină că fiecăruia, până a nu-i ști numele, îi spunea Toto, lumea îi zicea „Toto”.

În orașul acela trăiau, desigur, cei mai fericiți copii. Dacă vreun micuț zdrențăros, cu nasul vântat și murdar, stătea vrăjit lângă vitrina magazinului cu jucării, Toto răsărea ca din pământ lângă el. Privea câteva clipe, dus pe gânduri, vitrina, se schimba de pe un picior pe celălalt și după ce tușea de câteva ori, ca pentru a-și stăpâni o mare emoție, îl ruga pe copil să-i facă plăcerea de a-și alege o jucărie, dar una oricât de scumpă, pe care, iată, va plăti-o el imediat.

Puțin timp după venirea lui în oraș, Toto cunoștea toți copiii și era cunoscut de toți; când el trecea prin grădina publică, toți omuleții își lăsau jocul și-l înconjurau, i se agățau de haine uneori pătându-i-le și rupându-i-le din prea mare zel*, și Toto lăsa imediat cartea și începea cine știe ce poveste caraghioasă, de să te strâmbi de râs.

Poate că-n celelalte orașe vor fi existând copii care să nu creadă în existența zânelor și a lui Moș Crăciun, în orașelul nostru însă, datorită lui Toto, așa ceva n-avea cum să se întâmple.

(Magda Isanos, **Toto**)

*zel – râvnă, sânguință, ardoare

A. Limba română

1. Transcrie, din prima frază, un cuvânt care conține un triftong și unul care conține vocale în hiat.	4 puncte
2. Scrie două cuvinte derivate cu sufixe diminutive de la cuvântul de bază „copil”.	4 puncte
3. Găsește un sinonim și un antonim pentru substantivul „paradis”.	4 puncte
4. Alcătuiește o propoziție în care cuvântul „celălalt”, din prima frază a textului, să aibă altă valoare morfologică decât în text.	4 puncte
5. Transcrie o locuțiune adverbială și un verb la diateza pasivă din a doua frază a textului.	4 puncte
6. Construiește un enunț în care adjectivul „strălucitor” să îndeplinească funcția sintactică de nume predicativ.	4 puncte
7. Precizează funcția sintactică a pronumelor nehotărâte din enunțul „unde fiecare știe totul despre celălalt”.	4 puncte
8. Transcrie propoziția principală din fraza „Dar omul nostru, cu toate că arăta ca toți oamenii, părea că ține cu tot dinadinsul să se deosebească prin purtarea lui de ei”.	4 puncte
9. Realizează contragerea propoziției subordonate „să văd”, din a doua frază a textului, în parte de propoziție corespunzătoare ca sens, precizând-o.	4 puncte

B. Înțelegerea textului

10. Precizează un element al cadrului spațial al narațiunii.	2 puncte
11. Transcrie, din text, un fragment care să conțină imaginea unui copil sărac.	2 puncte
12. Formulează ideea principală corespunzătoare expozițiunii.	2 puncte
13. Menționează două trăsături care să justifice faptul că textul aparține genului epic.	2 puncte
14. Exprimă-ți opinia, în 3 - 5 rânduri, despre motivul pentru care „în orașul acela trăiau cei mai fericiți copii”.	4 puncte

Partea a II-a (18 puncte)

Te numești Marcel/ Marcela Popescu, ai absolvit clasa a VIII-a și îți petreci vacanța de vară la bunici, într-o zonă de munte, în localitatea Mărgineni.

Redactează, **pe o pagină distinctă a foi de examen**, o scrisoare de 15 - 20 de rânduri, adresată părinților, în care să prezinți primele tale impresii despre vacanța petrecută în Mărgineni. În scrisoare, trebuie:

- să utilizezi convențiile specifice acestui tip de compunere; **6 puncte**
- să ai un stil și un conținut adecvate relației tale cu destinatarul și situației imaginate; **8 puncte**
- să respecți normele de exprimare, de ortografie și de punctuație. **4 puncte**

Atenție! Nu folosi alte nume decât cele indicate în cerință! Data redactării scrisorii este 18.06.2007.

Partea a III-a (24 de puncte)

Scrie o compunere în care să prezinți trăsăturile **personajului principal** din textul dat la **Partea I** (Magda Isanos, **Toto**). În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- precizarea, însoțită de exemple, a trei mijloace/ procedee de caracterizare a personajului principal;
- numirea, în compunere, a cel puțin trei trăsături (fizice și/ sau morale) ale personajului principal;
- ilustrarea trăsăturilor, prin referire la întâmplări/ situații semnificative din text;
- prezentarea relațiilor dintre personajul principal și alte personaje din text.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie. Vei primi **12 puncte** pentru conținut (câte 3 puncte pentru fiecare cerință rezolvată) și **12 puncte** pentru redactare (*coerența textului* - 2 p.; *registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului* - 2 p.; *ortografia* - 3 p.; *punctuația* - 3 p.; *așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea* - 2 p.).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, compunerea trebuie să aibă minimum 20 de rânduri scrise.